
Koning, volgt in de brief een breedvoerige uiteenzetting over wat Scholte inmiddels in zijn omgeving ervaren had van de praktijk van de 'Lynch of volkswet'. Da Costa had in zijn gedicht laten blijken dat hij van die in 'America' voorkomende praktijk niets moest hebben:

maar naast die vrijheid, – hier, de Lynchwet (de Inquisitie
dier wereld), daar de kreet van: dood aan de Abolitie!
en, naast dien volkswil en haar meesterenden blik,
in stelsel en praktijk de heerschappij van 't Ik, –

Bijna vijf bladzijden gebruikt Scholte om aan de hand van voorbeelden te tonen dat deze vorm van volksgericht in de westelijke staten zeker te billijken is. Hij voelt zich inmiddels geheel thuis in de Verenigde Staten.

Waarde broeder, voor hem die waarlijk alle menschen zijn naasten rekent, en geen onderscheid kent van hoog of laag geboren, maar integendeel erkent dat het menschelijk geslacht uit één bloed is voortgebracht, is het hier niet ondragelijk, maar integendeel goed. Bekwaamheid en vermogen heeft hier invloed zowel als in Europa, maar geen aristocratie of adeltrots.

Ook de andere immigranten burgeren steeds meer in. Er heeft zich onder hen sinds kort een geestelijke opwekking voorgedaan. Men oogst reeds volop graan, meer dan voor eigen voeding nodig is. Ook het kaasmaken werpt goede vruchten af; er zijn reeds drie zendingen in St. Louis verkocht. Scholte zelf krijgt aanzoeken om in het Engels te preken en ook op andere manieren vergroeit hij snel met zijn omgeving. Met duidelijk genoegen vermeldt hij aan het eind van zijn brief:

Ik heb het zeer druk doordien ik overal in gemengd wordt, maatschappelijk, burgerlijk en kerkelijk. In de gewoone verkiezing in April ben ik met algemeene stemmen verkozen tot Justice of the Peace en tot Schoolinspector.

Van augustus 1848 af heeft Scholte zijn vriend waarschijnlijk niet meer geschreven, tot het moment dat hij zich aan de hier gepubliceerde brief uit 1859 zette.²

2. De jongste bewaard gebleven brief van I. da Costa aan H.P. Scholte dateert van 1844; C. Smits, *De Afscheiding van 1834. VI (Het Réveil en ds. H.P. Scholte. Correspondentie)*, Dordrecht 1984, 94-96.